

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 lipca 2015 roku - znak (...) - SER - (...) - (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 czerwca 2015 roku, odmówił S. C. prawa do świadczenia przedemerytalnego, podnosząc w uzasadnieniu, że ubezpieczony nie spełnia warunku dotyczącego rozwiązania stosunku pracy z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy, ponieważ stosunek pracy wnioskodawcy ustał w dniu 6 grudnia 2014 roku, a płatnik składek - D. K.

- dokonał wyrejestrowania działalności w dniu 24 lutego 2015 roku. Brak jest ponadto informacji, aby toczyło się postępowanie likwidacyjne lub upadłościowe pracodawcy. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że ubezpieczony udokumentował okres zatrudnienia

w wymiarze 25 lat, 11 miesięcy i 19 dni, na który złożyło się: 24 lata, 8 miesięcy i 27 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 2 miesiące i 22 dni okresów nieskładkowych.

/decyzja - k. 69 - 70 akt ZUS/

W dniu 28 sierpnia 2015 roku S. C. wniósł odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego. Ubezpieczony podniósł, że likwidacja pracodawcy, który jest osobą fizyczną oznacza formalne i trwale zaprzestanie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, a z przedłożonych organowi rentowemu dokumentów: wypowiedzenia i świadectwa pracy wynika, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy była likwidacja pracodawcy. Zdaniem S. C. nie może on ponosić konsekwencji niedopełnienia przez pracodawcę obowiązku wykreślenia działalności z (...), wobec czego nie ma znaczenia data, w której D. K. dokonał tej czynności.

/odwołanie - k. 2 - 3 verte/

W złożonej w dniu 25 września 2015 roku odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie - k. 4 - 4 verte/

W toku postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie. Wnioskodawca poparł odwołanie, a pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/stanowiska stron - e-protokół z dnia 9 listopada 2016 roku - 00:06:59 - 00:08:11/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca S. C. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o świadczenie przedemerytalne – k. 1 akt ZUS/

W dniu 22 czerwca 2015 roku wnioskodawca złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wniosek o świadczenie przedemerytalne – k. 1 akt ZUS/

Wnioskodawca udokumentował okres zatrudnienia wynoszący: 25 lat, 11 miesięcy i 19 dni, na który złożyło się: 24 lata, 8 miesięcy i 27 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 2 miesiące i 22 dni okresów nieskładkowych.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wyliczenie – k. 71 akt ZUS/

S. C. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy jako robotnik budowlany w Zakładzie (...) w następujących okresach:

- od 19 marca 2012 roku do 31 marca 2013 roku (stosunek pracy ustał na mocy porozumienia stron - na podstawie art. 30 § 1 pkt 1 k.p.);

- od 2 kwietnia 2013 roku - 10 stycznia 2014 roku (stosunek pracy ustał z upływem czasu na jaki umowa została zawarta - na podstawie art. 30 § 1 pkt 4 k.p.).

/okoliczności bezsporne, a nadto: akta osobowe - koperta - k. 15, świadectwa pracy - k. 33
- 36 akt ZUS/

Kolejną umowę o pracę na czas określony S. C. zawarł z D. K., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) w dniu 29 maja 2014 roku. Wnioskodawca na podstawie tej umowy był zatrudniony od dnia 2 czerwca 2014 roku do dnia 6 grudnia 2014 roku.

/okoliczności bezsporne, a nadto: akta osobowe - koperta - k. 15, świadectwo pracy - k. 41
- 44 akt ZUS/

S. C. pracował u D. K. jako robotnik przy pracach wodociągowych i kanalizacyjnych.

/zeznania wnioskodawcy - e-protokół z dnia 22 czerwca 2016 roku - 00:03:03 - 00:03:35
w zw. z e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:01:48 - 00:05:29/

Umowa o pracę z dnia 29 maja 2014 roku została rozwiązana przez pracodawcę z zachowaniem 2 - tygodniowego okresu wypowiedzenia, który upłynął w dniu 6 grudnia 2014 roku.

/okoliczności bezsporne, a nadto: akta osobowe - koperta - k. 15, świadectwo pracy - k. 41
- 44 akt ZUS, wypowiedzenie k. 45 - 46 akt ZUS/

D. K. wystawił S. C. świadectwo pracy za okres od dnia 2 czerwca 2014 roku do 6 grudnia 2014 roku, wskazując jako przyczynę rozwiązania stosunku pracy rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem (art. 30 § 1 pkt 2 k.p.) z powodu likwidacji zakładu pracy.

/okoliczności bezsporne, a nadto: akta osobowe - koperta - k. 15, wypowiedzenie k. 45 - 46 akt ZUS/

D. K. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) od 1 sierpnia 2009 roku. W dniu 24 lutego 2015 roku dokonano wykreślenia wpisu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

/okoliczność bezsporna, a nadto: wydruk z (...) k. 12, zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:07:06 - 00:12:28/

Przedmiotem działalności gospodarczej prowadzonej przez D. K. były roboty drogowe i instalacyjne.

/zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:07:06 - 00:12:28 - płyta k.21, zeznania wnioskodawcy - e-protokół z dnia 22 czerwca 2016 roku - 00:03:03 - 00:03:35 - płyta k.28 w zw. z e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:01:48 - 00:05:29 - płyta k.21/

W 2014 roku zatrudnił pracowników na stanowiskach: pracownik fizyczny, kierownik budowy, operator koparko-ładowarki, mechanik maszyn. D. K. w 2014 roku zaczął rozważać zakończenie działalności gospodarczej. Pogarszająca się sytuacja finansowa doprowadziła do likwidacji zakładu pracy. Części pracowników kończyły się w tym czasie umowy terminowe, innym zaś D. K. wypowiedział umowę o pracę. Po zwolnieniu pracowników D. K. faktycznie zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej w grudniu 2014 roku. Rok 2014 D. K. zakończył ze stratą (- 4.737,63 zł).

/zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:07:06 - 00:12:28 – płyta k.21, zestawienie - k. 34, zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 9 listopada 2016 roku - 00:03:04 - 00:06:59 – płyta k.40, zestawienie - k. 33/

W 2014 roku D. K. zatrudniał w okresie od stycznia do grudnia 2014 roku 20 osób, z czego trzynastu wypowiedział umowę w okresie od sierpnia do grudnia 2014 roku. Pozostałym wygasły umowy zawarte na czas określony albo sami złożyli wypowiedzenia.

Z końcem stycznia 2015 roku D. K. nie zatrudniał już żadnych pracowników. Pracownicy faktycznie pracowali do końca 2014 roku.

/zestawienie - k. 23, zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:07:06 - 00:12:28 – płyta k.21; zeznania wnioskodawcy - e-protokół z dnia 22 czerwca 2016 roku - 00:03:03 - 00:03:35 – płyta k.28 w zw. z e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:01:48 - 00:05:29 – płyta k.21; zestawienie - k. 34/

D. K. spieniężył posiadany majątek (koparko - ładowarkę, ciągnik, narzędzia elektryczne), by spłacić zobowiązania firmy.

/zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 9 listopada 2016 roku - 00:03:04 - 00:06:59 – płyta k.40/

D. K. zapłacił pracownikom świadczenia związane z pracą w całości w połowie 2015 roku. Wcześniej nie miał pieniędzy na ten cel.

/zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:07:06 - 00:12:28 – płyta k.21; zeznania wnioskodawcy - e-protokół z dnia 22 czerwca 2016 roku - 00:03:03 - 00:03:35 – płyta k.28 w zw. z e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:01:48 - 00:05:29 – płyta k. 21/

Nie toczyło się postępowanie upadłościowe firmy (...). Nie miał on w chwili wyrejestrowania działalności żadnych zadłużeń wobec urzędów ani innych organów państwowych.

/zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:07:06 - 00:12:28; 00:12:28 - 00:13:24 – płyta k.21 ; zeznania wnioskodawcy - e-protokół z dnia 22 czerwca 2016 roku - 00:03:03 - 00:03:35 – płyta k. 28 w zw. z e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:01:48 - 00:05:29 – płyta k.21/

Po wykreśleniu działalności z rejestru D. K. nie podjął kolejnej działalności gospodarczej.

/zeznania świadka D. K. - e-protokół z dnia 4 kwietnia 2016 roku - 00:07:06 - 00:12:28; 00:12:28 - 00:13:24 – płyta k.21 oraz - e-protokół z dnia 9 listopada 2016 roku - 00:03:04 - 00:06:59 – płyta k.40/

Wnioskodawca jest zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy w Z. od 8 grudnia 2014 roku do chwili obecnej i pobiera z tego tytułu zasiłek. 180 dni pobierania zasiłku upłynęło w dniu 5 czerwca 2015 roku. Zostało to stwierdzone zaświadczeniem wystawionym przez PUP w Z. w dniu 22 czerwca 2015 roku.

/okoliczność bezsporna, a nadto: zaświadczenie – k. 37 -38 akt ZUS/

Decyzją z dnia 29 lipca 2015 roku - znak (...) -SER- (...) - (...) - Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 22 czerwca 2015 roku, odmówił S. C. prawa do świadczenia przedemerytalnego, podnosząc w uzasadnieniu, że ubezpieczony nie spełnia warunku dotyczącego rozwiązania stosunku pracy z powodu likwidacji lub niewypłacalności pracodawcy, ponieważ stosunek pracy wnioskodawcy ustał w dniu 6 grudnia 2014 roku, a płatnik składek - D. K. - dokonał wyrejestrowania działalności w dniu 24 lutego 2015 roku. Brak jest ponadto informacji, aby toczyło się postępowanie likwidacyjne lub upadłościowe pracodawcy prowadzone. Jednocześnie organ

rentowy wskazał, że ubezpieczony udokumentował okres zatrudnienia w wymiarze 25 lat, 11 miesięcy i 19 dni, na który złożyło się: 24 lata, 8 miesięcy i 27 dni okresów składkowych oraz 1 rok, 2 miesiące i 22 dni okresów nieskładkowych.

/okoliczności bezsporne, a nadto: decyzja - k. 69 - 70 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów znajdujących się w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach ZUS oraz zeznań wnioskodawcy i zeznań świadka D. K.. Ich wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd dokonując ustaleń w zakresie przyczyn rozwiązania stosunku pracy w wnioskodawcą opierał się przede wszystkim na jego zeznaniach oraz na zeznaniach byłego pracodawcy - D. K.. Zeznania te były spójne i korespondowały ze sobą.

D. K. złożył ponadto dokumentację osobową wnioskodawcy oraz przedstawił zestawienia obrazujące pogarszającą się sytuację finansową przedsiębiorstwa, która doprowadziła do likwidacji działalności. D. K. rozwiązał umowy o pracę ze wszystkimi pracownikami, w 2015 roku pracownicy nie świadczyli już pracy. Większości z nich pracodawca wypowiedział umowę o pracę, pozostałym skończyły się umowy albo sami je wypowiedzieli. Nie ma wątpliwości, że do końca 2014 roku D. K. faktycznie zaprzestał prowadzenia swojej działalności. Późniejsze wykreślenie wpisu z (...) potwierdziło jedynie ten stan.

Na podstawie tak ustalonego materiału dowodowego Sąd dał wiarę twierdzeniom wnioskodawcy, że stosunek pracy został z nim rozwiązany z powodu likwidacji pracodawcy.

Sąd Okręgowy miał przy tym na względzie ugruntowane stanowisko wyrażone w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że ocena zeznań świadków nie może ograniczać się do rodzaju stosunków łączących świadka ze stroną, ale powinna opierać się na zestawieniu treści zeznań z pozostałymi dowodami naświetlającymi okoliczności sprawy w sposób odmienny i na dokonaniu prawidłowego wyboru, po rozważeniu wynikłych sprzeczności w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego (tak np. SN w wyroku z dnia 13 listopada 2003 r., IV CK 183/02, publ. LEX nr 164006).

Zgromadzony materiał dowodowy tworzy w niniejszej sprawie logiczną całość, uzupełniając się wzajemnie i pozwalając na dokonanie jednoznacznych i stanowczych ustaleń w zakresie przyczyny rozwiązania ostatniego stosunku pracy z ubezpieczonym.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

W rozpoznawanej sprawie przedmiotem sporu było, czy S. C. spełnił przesłanki do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego określone w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 170 ze zm.).

Zgodnie z art. 2 ust. 1 powołanej ustawy prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

1) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

2) do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr

69, poz. 415, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

3) do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych", i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4) zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5) do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub

6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

Natomiast art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych stanowi, że za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Stosownie do treści art. 2 ust. 3 wyżej wymienionej ustawy świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia

w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180 - dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Osoba ubiegająca się o świadczenie przedemerytalne musi spełniać łącznie przesłanki wymienione w art. 2 ust. 1 i ust. 3 powołanej ustawy.

Z powyższych przepisów wynika zatem, że mężczyzna ubiegający się o prawo do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy - w sytuacji rozwiązania z nim stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 1 ustawy - w sytuacji rozwiązania z nim stosunku pracy z powodu likwidacji pracodawcy - musi spełniać łącznie wszystkie przesłanki wymienione w cytowanych przepisach.

Po pierwsze, na dzień rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy mężczyzna, który był w nim zatrudniony przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, powinien ukończyć 60 lat i posiadać okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 35 lat, natomiast z powodu likwidacji pracodawcy, u którego był zatrudniony przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, mężczyzna musi ukończyć 61 lat i posiadać okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 25 lat.

Po drugie, świadczenie przedemerytalne przysługuje dopiero po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Po trzecie, ustawodawca stwierdził, że po wskazanym okresie wyczekiwania, ubezpieczony powinien nadal być zarejestrowany jako bezrobotny i złożyć wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180 - dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Bezspornym jest, że wnioskodawca ma staż pracy 25 lat, 11 miesięcy i 19 dni i jak słusznie wskazał organ rentowy, nie spełnia w związku z tym przesłanek do nabycia świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy. Wnioskodawca wykazał jednak, że do rozwiązania stosunku pracy doszło z powodu likwidacji pracodawcy, a zatem spełnione zostały wszystkie przesłanki określone w art. 2 ust. 1 pkt. 1.

Organ rentowy zakwestionował jednak wskazaną w świadectwie pracy przyczynę zakończenia stosunku pracy, podnosząc, że działalność pracodawcy została wyrejestrowana z (...) dopiero w dniu 24 lutego 2015 roku, a zatem po dacie zwolnienia wnioskodawcy, które nastąpiło z dniem 6 grudnia 2014 roku. Nie toczyło się ponadto postępowanie likwidacyjne lub upadłościowe pracodawcy S. C..

Wobec powyższego zasadniczego znaczenia w sprawie ma zagadnienie związane z pojęciem likwidacji pracodawcy, w przypadku, gdy status ten przysługuje osobie fizycznej.

Pracodawcą w rozumieniu art. 3 k.p. jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników.

Nie ma zatem wątpliwości, że osoba fizyczna może być pracodawcą, ponieważ wynika to wprost z treści powołanego przepisu. W orzecznictwie i w doktrynie ugruntowany jest zaś pogląd, który podziela Sąd rozpoznający niniejszą sprawę, że pracodawcą pozostaje również osoba fizyczna, gdy świadczona na jej rzecz praca pozostaje w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą.

Wykładnia językowa art. 3 k.p. pozwala na sformułowanie tezy, że za pracodawcę uważa się osobę fizyczną, o ile zatrudnia pracowników (pracownika). Obojętny jest natomiast cel zatrudnienia, a mianowicie czy pozostaje on w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Jak słusznie zważył Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 marca 2001 roku (sygn. akt I UKN 274/00, publ. OSNP 2002 Nr 21, poz. 533 z aprobowaną glosą A. R., MoPr. 2005 r. nr 5, str. 24) osoba fizyczna może być pracodawcą (art. 3 k.p.) również, gdy świadczona na jej rzecz praca pozostaje w związku z prowadzoną przez nią działalnością gospodarczą.

Analizując przesłanki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego w świetle przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych, w szczególności przez pryzmat art. 32 ust. 1 i 2, art. 65 ust. 1 oraz art. 67 ust. 2 Konstytucji RP, stwierdzić należy, że wolność wyboru miejsca pracy, prawo do zabezpieczenia społecznego, a przede wszystkim zasada równości wobec prawa sprzeciwiają się takiej interpretacji przepisów ustawy, która wykluczałaby z kręgu osób mających uprawnienia do skorzystania z instytucji świadczenia przedemerytalnego tych pracowników, którzy pozostawali w zatrudnieniu u pracodawcy będącego osobą fizyczną. Forma organizacyjna pracodawcy nie może różnicować sytuacji prawnej

ubezpieczonych, stawiając w gorszej sytuacji tych, których pracodawcami są osoby fizyczne. Wykładnia przepisów prawa musi każdorazowo uwzględniać okoliczności konkretnej sprawy.

Sąd Okręgowy w Łodzi w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 22 kwietnia 2015 roku (sygn. akt II UK 185/14, LEX nr 1681884), że likwidacja pracodawcy, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych, obejmuje także osobę fizyczną, która w sposób formalny i trwały zaprzestała prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie jest w istocie interpretacja pojęcia: „likwidacja pracodawcy”. Ustaleniu podlega, czy likwidacja pracodawcy oznacza faktyczną likwidację, czyli rzeczywiste unicestwienie zakładu pracy, stałe unieruchomienie (likwidacja przedmiotowa), czy też likwidację prawną pracodawcy (likwidacja podmiotowa). Ta ostatnia jest możliwa jedynie w odniesieniu do jednostek organizacyjnych, osób prawnych. Natomiast likwidacja przedmiotowa obejmuje każdy podmiot zatrudniający pracowników.

W judykaturze wyrażono stanowisko, iż likwidacja zakładu pracy to całkowite, stałe i faktyczne jego unieruchomienie jako całości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 1989 r., I PRN 62/88, OSPiKA 1990 Nr 4, poz. 204).

Likwidacja pracodawcy ma zatem miejsce w sytuacji przeprowadzenia we właściwym trybie i przez uprawnione podmioty właściwego postępowania. W przypadku osoby fizycznej, prowadzącej działalność gospodarczą, uzewnętrznieniem tego procesu jest formalny stan związany z wyrejestrowaniem działalności w organie ewidencyjnym oraz faktyczne i trwałe zakończenie prowadzonej działalności. Może się to objawiać wyprzedają przedmiotów służących do jej prowadzenia, składników majątkowych, co uniemożliwia dalsze zatrudnianie pracowników.

Likwidacja stanowi zatem pewien rozciągnięty w czasie proces. Nie jest więc słuszna wykładnia dokonywana na gruncie art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych prowadząca do stwierdzenia, że likwidacja oznacza stwierdzenie faktycznego oraz prawnego unicestwienia pracodawcy będącego osobą fizyczną. Zważyć w tym miejscu należy, że taka nieuprawniona wykładnia prowadziłaby do wykluczenia możliwości rozwiązania z pracownikiem stosunku pracy z uwagi na brak uprawnionego do tego podmiotu, a przecież likwidacja pracodawcy nie jest zdarzeniem powodującym wygaśnięcie umowy o pracę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 2001 r., I PKN 830/00, OSNP 2003 Nr 15, poz. 355). Trafnie omawiane zagadnienie ilustruje wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2009 r. (sygn. akt II PK 147/09, publ. Lex nr 823882), zgodnie z którym likwidacja pracodawcy nie jest przez przepisy Kodeksu pracy szczególnie uregulowana, lecz przez różne przepisy prawa w zależności od formy prawnej pracodawcy - pociąga to za sobą zróżnicowanie w zakresie form, przesłanek i trybu jej przeprowadzenia.

Sąd Najwyższy w cytowanym już wyroku z dnia 22 kwietnia 2015 roku (sygn. akt II UK 185/14, LEX nr 1681884) podniósł, że dominująca grupa podmiotów o statusie pracodawcy (osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej) powstaje wskutek czynności prawnych, a zatem nie istnieje pierwotnie w systemie prawa. Osoba fizyczna, podmiot prawa istniejący od chwili urodzenia się (art. 8 § 1 k.c.), uzyskuje możliwość zatrudnienia pracowników przez nabycie zdolności do czynności prawnych, co wiąże się z uzyskaniem określonego wieku, i nie jest zależne od czynności prawnej (umowy) (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 października 2015 roku w sprawie

o sygn. akt III AUa 762/15). Sposób uzyskania statusu pracodawcy nie może pozostać bez wpływu na ocenę sposobu jego likwidacji. Zróżnicowanie pracodawców pod kątem sposobu uzyskania tego statusu nie może być identyfikowane z zamierzonym przez ustawodawcę ograniczeniem kręgu uprawnionych do świadczenia przedemerytalnego w zależności od statusu pracodawcy. Zasada równego traktowania w systemie ubezpieczenia społecznego wyznacza standard oceny podmiotów znajdujących się w tej samej sytuacji z uwagi na utratę źródła dochodu z przyczyn leżących po stronie podmiotu zatrudniającego. Z aksjologicznego punktu widzenia nie ma uzasadnionych przesłanek do automatycznego wykluczenia z uwagi na zatrudnienie w określonym podmiocie prawa.

Ustalenia Sądu dokonane w przedmiotowej sprawie pozwalają na postawienie tezy, że powodem, dla którego zakończył się stosunek pracy z wnioskodawcą była faktyczna i całkowita likwidacja działalności gospodarczej prowadzonej przez D. K.. Wykreślenie tej działalności z rejestru stanowi potwierdzenie tego faktu. Istotnie nastąpiło to 2 miesiące po rozwiązaniu umowy z ubezpieczonym. Jak już jednak wskazano oczywistym jest, że zakończenie stosunku pracy musiało nastąpić wcześniej z inicjatywy uprawnionego do tego, istniejącego jeszcze, podmiotu. Sąd ustalił, że pracodawca zaprzestał prowadzenia działalności z końcem 2014 roku. Pracodawca zwolnił zatem pracowników, wyprzedał majątek związany z prowadzoną działalnością, a następnie wyrejestrował działalność z właściwego rejestru. Zaprzestał prowadzenia działalności i nie zatrudnił nikogo na miejsce byłych pracowników. Co więcej nie podjął innej działalności.

Nie ma zatem wątpliwości, że doszło do likwidacji pracodawcy S. C. oraz że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z tej przyczyny.

Pozostałe przesłanki nabycia przez wnioskodawcę prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych nie były kwestionowane przez organ rentowy.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wniosku wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3 (tj. dowody uzasadniające prawo do świadczenia przedemerytalnego, w tym decyzja o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informację o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

S. C. złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne w dniu 22 czerwca 2015 roku.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał S. C. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 23 czerwca 2015 roku

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego z pouczeniem o apelacji (wypożyczając akta rentowe)

29 listopada 2016 roku

M.U.